

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELMÉNYEK ÁR egynegyed évre:
 Helyben hazai szállítva 1.40 Pengő
 Vidékre postán 1.80 Pengő
 Külföldre egy evre 5 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RÓNAY FRIGYES

Várkör 39. sz.

Telefonszám 23.

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér.
 Hirdetések díja előre fizetendő.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 Szövegközötti reklámhír sora 20 fillér.

Gyümölcsstermelés.

Múlt héten a hirrovatba szorult egy gyümölcsstermesztő polgártársunk cikke a város által tervbe vett gyümölcsstermesztés ügyében, mely némely részében ugyan eltérő a mi részünkről fejtegetett nézetétől, de mindenesetre figyelemre méltó véleménymegnyilvánulás fontos az ügy felett. Olyan, mely arra alkalmas, hogy az abban kifejezett elgondolás a döntés órájában alapul szolgáljon. Tulajdonképpen nem is nagyon eltérő a mi lapunk állásfoglalásától, hanem inkább óvatosságra intő anyagi szempontból.

Alkalomszerűnek véljük e mellett közölni Pesthy Pál nyug. igazságügyminiszternek most megjelent cikkét, mely ugyanezt a tárgyat még más irányban is megvilágítja.

A cikk szövege a következő:

"Egy nagyon érdekes könyv van előttem, Baka László: 'A magyar gyümölcs jövője' című könyve, mely vegtelenül érdekes adatokat tartalmaz egész Európa gyümölcsstermesztésére és a mi gyümölcsstermesztésünkre vonatkozólag. Nem akarok itt maszatolgatni, mint arra, hogy a mi szőlőexportunk 1930-33-ig 176 millióról 65 millióra csökkent és ha keressük ennek okát, ez az, hogy más országok csemegészlőben, minket igenis túlhaladtak és mi elmaradtunk. Bulgária 1928-ban 9521 métermázsza szőlőt exportált, 1934-ben pedig 370 000 métermázsát. Mi az oka ennek? Az, hogy Bulgáriának van egy szőlőfaja, bizonyos Afusz Ali, amellyel lekonkurálja a mi szőlőnket és minden külföldi gyümölcsstermelést. Ebben az irányban a földművelésügyi miniszter helyesen választotta ezt az irányt - mi nagyon sok eredményt érhetünk el. Amint ez a könyv mondja, a cseresznye, a meggy, a szilva, a kajszinbarack és az őszibarack azok a gyümölcsfajták, amelyekben a mi gyümölcsünk számára a külföldön versenytárs nincs, amelyekkel korlátlan eredményeket tudunk elérni. Itt is vannak azonban nehézségek. A múlt évben például, az angol piacon megállapították, hogy nincs olyan izes gyümölcs a világon, mint a magyar őszibarack és hetenkint husz vagonnal rendeltek belőle, viszont a mi összes szállítási lehetőségünk az egész szezonzban tízenkét vagon volt. A földművelésügyi miniszteriumnak tehát ezeket az adatokat alapján kell irányítania a gyümölcsstermesztést."

Itt azonban lenne egy kérésünk a földművelésügyi miniszter úrhoz. Nevezetesen az a szisztéma, ahogyan a földművelésügyi miniszterium a gyümölcsstermesztés elő akarja mozdítani, az a protezsáló szisztéma, úgy nyilvánul meg, hogy ha valaki jelentkezik azzal, hogy gyümölcsöszt akar telepíteni, akkor a földművelésügyi miniszter megnézi, hogy alkalmas-e és milyen gyümölcsstermesztésre alkalmas a hely, és ha kedvező a megállapítás, akkor az illetőt segíti a gyümölcsstermesztésben. Ezt én kielégítő metodusnak nem tartom, mert, ha mi el akarjuk érni azt a célt, amelyet a gyümölcsstermesztés magunk elé tűztünk, ezt csak úgy érhetjük el, ha a földművelésügyi miniszter nem egyenként protezsálja a termelőket, hanem irányítottan, egész vidékeket keres ki és propagáló módon hatodik, hogy egy területen, egy összefüggő, nagy területen vezetéssek be ez a gyümölcsstermesztés. Először a kedvezés szempontjából, másodszor a kezelés azonosság szempontjából, harmadszor azért, mert, ha mi ettől eredményt akarunk várni és a külföldi akaratunk exportálni ehhez meg kell teremtenünk a megfelelő berendezéseket stb., ezt pedig csak bizonyos központi kezelés útján leszünk képesek megvalósítani. Nagy vidékek komplexumát kell tehát létrehozni, mert csak ezzel tudjuk elérni a megfelelő eredményt."

Egy nagy igazság van ebben lefektetve. Az tudniillik, hogy nem az államszertelenség spekuláló termelésre jelentkezőket kell figyelembe venni, hanem az állam szakértője maga valassa ki azt a vidéket, mely gyümölcsstermelésre hivatott és ott terjessze el azon gyümölcsfajok termesztését, melyek jobb értékesítésre alkalmasak.

Ehhez még azt fűzzük hozzá, hogy nemcsak megválassza a területet, hanem ott, ahol azt kijelöli, ne várja a jelentkezéseket, hanem az állami segítség minden eszközével támogassa úgy, hogy irányított gyümölcsstermelő programja okvetlen eredménnyel is járjon.

Semmi kétség, hogyha ilyen területkiválasztás történik, Kőszeg területe is benne lesz. Itt egy századnál régebben legnemesebb fajú gyümölcs terem, mely mindenkor kiválóságánál fogva még az ország határain túl is közzismertté lett. Akik valaha gyümölcsstermesztéssel vagy expor-

tálással foglalkoztak, könnyen találtak vevőkre. Erves fajták olyan közkedvelté lettek, hogy bizonyos fogyasztók vagy kereskedők évről-évre kötötték le a szállítást minden megszerzhető mennyiségben.

Csak éppen az volt a baj, hogy a szállítóképességen akad meg az eladás és export és végre leszorultak a kofák kicsinybeni közvetítő átvételére, vagy a helyi piacon való elárúsításra. Egyetlen termelő, aki egyazonfajtából a jó termés folytán nagyobb mennyiségekhez jutott, azonnal jó vevőre talált az egészre.

Az a gyümölcsstermelés, mely valóban úgy az államra, mind a természetire nézve hasznos legyen, csak úgy érheti el célját és gazdasági jelentőségét, ha a fogyasztás igényeit teljesen kielégíteni tudja.

Ha az állam adótízető alanyainak jólétét előmozdítani akarja és így az állam közgazdasági érdekeit is, akkor ne sajnáljon néhány százezer pengőt erre a célra az állam költségvetéséből nevezni és a gyümölcsstermelést oly hathatós eszközökkel előbbre vinni, hogy e helyes irányba tereléssel a kitűzött cél elérhető legyen.

Sem közületek, sem egyesek nem hozhatnak e célra nagyobb áldozatokat, mert túlterheltek, tökeszegények, vagy elszegényedettek.

Az állam segítse a termelőket e célra kiszemelt körzetben és ugyanott állítsa be az állam szakközege az okszerű kezelés szigorú felügyeletét. Akik nem alkalmazkodnak, azok kizáratnak az értékesítés előnyeiből.

A mi városunkra nézve nagy gazdasági érdekekkel bír egy ilyen körzetbe való bekapcsolása. Azóta, hogy a szerencsétlen határviszonyok, a gazdasági izoláltság olyan nagyon szűkre szorította itt a megélhetési viszonyokat és annyi gondot ró az egyedekre, ami a közületre is érezteti káros hatását, nem szabad megelégedni a néhány gyár és iskola forgalmából és pár heti nyaralási évadból eredő nagyon sovány keresettel. Gyarapítani kell a kereseti forrásokat minden téren, ahol ez lehetséges és el kell ismernie mindenkinnek, hogy a gyümölcsster-

mesztés a mi számunkra a legjövödelmezőbb foglalkozás és a legbiztosabb alap a behelyezett munka és szorgalom gyümölcsöztesítésére.

A nyaralók észrevételei.

Múlt heti vezércikkünk felhívást tartalmazott az itt nyaralókhoz. Kértük, írják meg mivel vannak megelégedve és mi ellen van észrevételük, hogy jobboldal okujon a város és mindenki, akit illet.

Jött is szép számmal észrevétel, de sajátságos, egy sem írja, mivel van megelégedve, csak azt, hogy mi nincs annyira. Olyanok ezek a nyaralók mint a férjek a háztartásban. Elismerő szava soha nincsen, de a egkisebb nemetsző már megrovást vált ki. Ez nem baj. Jól van ez így. A házastárs is így érti meg, hogy amit nem kifogásolnak, az rendben van. Rendben van!

Felsoroljuk azon rendben amint beérkeztek.

1. A várost az erdőhöz közelebb vinni nem lehet, de az erdőt a városra igaz. Ezt tegyék meg.
2. Csatornázás, vízvezeték kell még ennek a szép városnak és azonnal készítésére fog emelkedni a idegenforgalom.
3. Hát annyira meg van minden, hogy már csak a zenepavillon a leg-sürgősebb?
4. Azért amiért olyan sokan járnak a város strandra, az ne jelentse azt, hogy éppen olyat kívánnak itt is. Itt olyanra van szükség, amint a helyi lapban olvastam. Nagy park közepén és ha lehet fedett medencével, akkor minden időben használható.
5. Miért aszfaltoznak a nyaralók tiszteletére? Ismerjük mi ezt a büzt. Hozzá vagyunk szokva egész esztendőn igaz, de azért itt szívesen lemondunk róla.
6. A fürdőszoba a legjobb befektetés. Ötszáz pengőből megcsinálható. Minden lakás havonként 10 pengővel többet ér. S végre a helybeli lakosok is csak fürdenek? Vagy nem? —
7. Árvas sétautat kérünk a Szabóhegy felé. Akkor azután egyszerre megindul ott az építkezés. De előbb oldják meg a vízkérdést, mert az még annál is fontosabb.
8. A szélcsendes, illatos Király-völgyben építsenek szállót és jó kocsiutat. Ez lenne ám a keresett hely!
9. Kálvária alatti villasorban látom a város jövő idegenforgalmi kialakulását jó irányban és az alsó réten legmodernebb berendezésű hullámsstrandfürdőt. Nagyszerű eszme. Csinaljuk meg.
10. A kisebb házakban is elég jó lakások lennének, ha a W. C. kérdést és trágyaelhelyezést rendeznék.
11. Nem is hittem volna, hogy Kőszeg éjjeli élete olyan zajos. Igaz a főúton lakom, itt legmozgalmasabb, de éjjeli lármának még sem szabadna lenni.

